

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 22. Quid observandum sit circa Matrimonia cum hæreticis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

tingere, ipsi tamen non attendunt, nec commu-
niter curant, nec student elicere, putantes se per
solam fidem & fiduciam in Christum justificari,
quâ damnabili confidentiâ pereunt miserimè.

95 Q. 22. *Quid observandum sit circa matrimonia
cum hæreticis.* R. Seqq.

§. 1. *Gob.* In Exper. t. 9. n. 216. & *Verju.* t. 33.
a. 5. rectè probant matrimonia personæ hæreti-
cæ cum Catholica regulariter esse illicita, tum ob
periculum perversionis, tum maximè, quia pro-
les facilè possent ad hæresin deflecti: Nilominus
Sanch. Az. Veri. a. 6. *Less.* in auct. V. *Hæreticus*,
cas. 23. putant tum licere. 1. Si absit periculum
perversionis. 2. Si detur libertas educandi pro-
les Catholicè. 3. Si non facilè sit invenire parem
& convenientem inter Catholicos. 4. Dum-
modo hæreticus non sit vitandus. 5. Si sit con-
suetudo ibi, ita ut absit scandalum: & horum
unum si desit, non licebit: hæc omnia autem vix
concurrent; additque *Gob.* quòd Authores, qui
dicunt id licere, non sciant, quomodo agatur in
Germania.

96 §. 2. Quando reliquæ conditiones adsunt,
quamvis adsit aliquod periculum perversionis,
si tamen non sit proximum, licebit tale matri-
monium ex gravi causa, uti tenent *Lugo* d. 22. n.
22. *Arsdeck.* t. 2. p. 2. t. 6. in Ref. de Hæresi q. 25.
Veriu. suprâ, quia spes magni fructûs prævalere
potest tali periculo remoto. *Nec refert*, quòd per-
sona hæretica sit illicitè & in peccato mortali
contractura, nam id per accidens est, & gravis
causa excusat cooperantem actioni, quam alter
posset bene facere, uti dicitur à n. 255.

97 §. 3. Docet *Lugo* n. 31. ad tale matrimonium
opus

opus esse dispensatione, quod intelligit de locis, in quibus consuetudo est in ejusmodi dubiis recurrendi ad Papam, quia Ecclesia meritò potuit sibi reservare judicium, an sufficiat causa, vel non præponderet periculum mali; Notant tamen *Lugo* n. 17. *Arsdeck.* q. 24. Aliique contra *Sanch.* & *Pont.* nō esse opus dispensatione, si pars hæretica promittat conversionem, credaturque id seriò facere, id enim expressè excipitur in Jure; imò putat *Hurt.* sufficere spem conversionis ortam ex ipsius indole vel aliunde, sed contradicunt *Lugo* & *Arsdek.*

§. 4. Notant communiter Authores, si aliunde causæ adsint, faciliùs permitti posse, ut Catholicus cum hæretica, quàm ut hæreticus cum Catholica jungatur matrimonio, quia vir majore autoritate pollens faciliùs trahet uxorem & proles ad suam fidem. 98

§. 5. Non licet pactum inire de ulla prole educanda in hæresi, nequidem hoc permitendo, tale enim pactum est impium & irritum, uti omnes docent post *Sanch.* de matr. l. 7. d. 72. n. 6., quia Parentes ex Jure Naturæ tenentur omnes suas proles educare in vera fide: *Tann.* tamen de Matr. d. 8. q. 4. n. 91. dicit in casu, ubi matrimonium cum persona hæretica licitum est & valde utile ad bonum commune, non esse illicitum addere pactum, ut aliqua saltem pars prolium educetur catholicè, nihil interim præjudicando Juri Catholici Parentis circa reliquas proles, quas postea pro viribus tenebitur educare in vera fide.

§. 6. Catholico Parocho licitum est benedicere nuptias personæ Catholicæ cum acatholica, 99

idque in gratiam personæ Catholicæ, quæ Jure illo privari non debet, uti rectè *Lugo* d. 14. n. 158; & *Arsdek* q. 27. cont. *Sanch.* d. 3. n. 13. Etiam in Germania ex justa causa licitè assistit matrimonio, quod duo hæretici in sua parochia habitantes contrahunt, uti habent *Laym.* & *Gob.* n. 498; illicitum tamen est benedicere illis nuptiis, nam indigni sunt benedictione ecclesiasticâ, qui ceremonias Ecclesiæ damnant, ita *Tann.* n. 93.

100 §. 7. Si post contractum matrimonium & susceptas proles sit Parenti Catholico moraliter possibile facere, ut proles educantur catholicè, ad hoc sub mortali tenetur, uti jam insinuatum est, seposito omni respectu humano & etiam cum incommodo; unde si non faciat, instrui debet de obligatione, quam si non promittat implere, & postea non impleat, non est dispositus ad absolutionem. Si autem parens ille prævideat gravissima incommoda ex eo, quod Uxorem coget ad proles catholicè educandas, quæ subire vel pati censeatur moraliter impossibile imbecillitati humanæ, uti sunt exilium, privatio bonorum, jurgia gravissimâ cum Uxorè, non tantùm ad breve tempus, sed certò duratura in perpetuum; permittere potest educari acatholicè, nam moraliter impedire non potest, sed adhuc monendus de gravissima obligatione naturali, ut quantum potest, ipse suo loco & tempore proles instruat catholicè, & animandus, ut contempto metu, si fortè sit, uti sæpe est, vanus, audeat tentare aliquid pro Deo & animabus prolium à se repetendis in extremo die.

101 §. 8. Ex dictis rectè infert *Steph.* t. 3. d. 1. n. 44., quàm malè faciant illi, qui proles suas mittunt ad terras hæreticas, ut ibi, v. g. discant mer-

.catu-

caturam vel studeant, paulatim enim inbibunt, aut saltem molliuntur ad errores, incipiunt liberius transgredi præcepta Ecclesiæ &c. Idem dicit de illis, qui sine rationabili causa multum conversantur cum hæreticis, nam ad eadem veniunt, falsas propositiones sibi imprimunt, & quando hæreticorum conversatio ac mores magis placent, incipiunt minus affici ad Catholicos.

Q. 23. An liceat famulari hæretico. R. De hoc ¹⁰² fuse agit Gob. in Quin. t. 5. c. 33. a. n. 93. & in Exp. t. 5. a. n. 313., cum quo in plerisque consentio, unde fit,

§. 1. Si quis famulans hæretico, ob conversationem illam sit in proximo periculo deficiendi à Fide, Jure naturæ tenetur statim discedere cum quocunque etiam incommodo, quia non licet permanere in proximo periculo peccandi, uti dicitur l. 5. à n. 252.

§. 2. Licet periculum illud absit, si tamen famulus impediatur in observatione præceptorum Ecclesiæ, v. g. quia debet carnes diebus vetitis comedere, festis laborare serviliter, negligere Missâ &c.; servitiû est illicitû, nisi excuset notabile incommodum, uti rectè Nav. Bonac. Sanch. Suarez. Laym. & Alii communiter cum Castrop. t. 22. p. ult: n. 6. Ratio est, quia præcepta Ecclesiæ ad suâ observationem obligant, nisi grave damnum intercedat, tum autem esset grave damnum, si vel deberet amittere suum salarium, vel non posset invenire Dominum Catholicum, à quo acciperet ultra dimidium illius, quod ab hæretico accipit; si tamen à Catholico tantum accipere posset, v. g. 6 florenos, & ab hæretico 7.; non esset notabile damnum: quòd si 4 tantum accipiturus esset à Catholico, videtur respectu ipsius